

ભક્ષાર ગાંધીનગર

પમરાટ

છે ઘણા આઘે, છતાંયે પાસ છે, માનશો? એ જિંદગીનો શ્વાસ છે.

માઠ સુખ તો ઠીક, મારા ભઈ હવે, એમની પીડા પરંતુ ખાસ છે.

હાથ પકડી બસ કહે કે 'કેમ છો?', આ હૃદયને કેવી કેવી આસ છે.

પાંદડું તૂટીને લટકે કાળ પર, વાયરા પર વૃક્ષને વિશ્વાસ છે.

ખામખાં પેસા ઘરો કાચમ મને, આ હૃદયને પ્રેમની બસ ખ્યાસ છે.

- સાકેત દવે

પાથેય - રમેશ 655૨

જિંદગીના શ્વાસ

ભૂલભુલામણીનો એક આનંદ હોય છે. આપણે સૌ મોટેભાગે કોઈને કોઈ ભ્રમમાં જીવતા રહીએ છીએ. એ એટલી હદ સુધી કે ઘણીવાર સત્ય શું અને અસત્ય શું એની ભેદરેખા પણ નક્કી કરી શકતા નથી. આપણું પોતાનું જીવન અંદરથી જોઈએ તો જ એનો ખ્યાલ આવે કે આપણી નજીક જે હોય છે એ ખરેખર નજીક હોય છે ખરા? અથવા તો આપણે જેને વાસ્તવ માનતા હોઈએ છીએ એ ખરેખર વાસ્તવ હોય છે કે પછી કલ્પના એ પણ નક્કી કરવું અઘરું હોય છે. આપણા પોતાના શ્વાસ આમ જોઈએ તો સતત આપણા પોતાના અહેસાસ જેવા હોય છે. માણસની હયાતીના એ હસ્તાક્ષર હોય છે. સતત આસપાસ હોવા છતાં એ આપણને દૂર લાગતા રહે છે. એની કિંમત આપણને સમજાતી નથી. એ જ્યારે બંધ પડે કે એમાં કોઈ વિક્ષેપ થાય ત્યારે ખબર પડે છે કે એની કિંમત કેટલી છે! "કલાપી" જેવા કવિ તો આ બાબતને બહુ જ સારી રીતે પારખી ગયા હોય છે. એ કહે છે "આ ખૂનને ચરબે અને રાતે અમારી ગોદમાં આદમખંડમ બોલી રહી ગીણી સિતારી આપની" ...ગીણી સિતારી શબ્દ છે એ અદભુત નકશીકામ જેવો છે. એ શ્વાસ જેવા કીમતી વેભવને બહુ સારી રીતે ઉજાગર કરે છે. માણસ જેને યાદ છે એનાં સુખ કે એનાં દુઃખ એ જ એ વ્યક્તિ માટે મહત્વનાં બની જાય છે. માણસ કોઈકની ચાહતમાં એટલો બધો ઓતપ્રોત થઈ જાય છે કે એને પોતાના અંગત કહી શકાય એવા ભાવો પણ પોતાના લાગતા નથી! પોતાનું સુખ કે પોતાની લાગણી એ તો જાણે રોજાંદી બાબત છે એવું એ અનુભવે છે. જેના માટે એના મનમાં લાગણીનો ભાવ છે એવી વ્યક્તિની વ્યથા એને માટે ખાસ હોય છે! આ ગજબ મનોભાવ છે. એકબીજા માટે આપસમાં લાગણી કે પરસ્પર વ્યવહારમાં માણસ કેવળ ભાવનાનો ભૂખ્યો હોય છે. એને કશું જ ભોતિક નથી જોતું હતું. એવી સગવડો કે લાભો ક્ષણિક કહી શકાય એવું સુખ આપે છે. એ અંગે છે કોઈકની લાગણીનો સહચાર. કોઈક એને નજીક આવી કેમ છે? એટલું જ કહે એવી એને પ્રતીક્ષા રહે છે. આ હૃદયની પરિભાષા છે. એનો એક અલગ અંદાજ હોય છે. ઈશ્વરની લીલામાં બધું જ એકાકાર થઈ ગયેલું જોવા મળે છે. એમાં કોઈ ભેદભાવ કે અલગ ભાવ જોવા મળતો નથી. વૃક્ષ અને એનો આખો દેહ એ એનો પરિવાર છે. વૃક્ષ ઉપરથી સહજપણે ખરી પડતું પાંદડું એનાથી વિખૂટું પડતું નથી. પરંતુ એ જ વૃક્ષની ડાળી ઉપર લટકીને એ આ સાથેનો એનો નાતો અકબંધ રાખી શકે છે. આ આ બાબત બહુ સમજવા જેવી છે. આપણે એવું માનતા રહીએ છીએ કે જગતમાં ધન દોલત કે કીર્તિ પ્રાપ્ત કરીએ એટલે જાણે બધું જ મળી જાય! ઘણા લોકો એવું માનતા હોય છે કે દરેક વસ્તુની એક કિંમત હોય છે. અને તમે એની કિંમત ચૂકવી શકો તો કોઈપણ ચીજ ખરીદી શકાય છે. એ લોકો લાગણી કે પ્રેમને પણ આ જ વ્યાખ્યામાં ગણી લેતા હોય છે. કવિ કહે છે કે તમે કારણ વગર પૈસા ધરીને મારી પાસેથી મારા હૃદયની પ્યાસને ખરીદી શકો નહીં! કેમકે એ બાબત ધન દોલત કે કીર્તિ જેવા પ્રચલિત માપદંડોથી ઘણી ઉપર હોય છે. કવિ કે સર્જક આવી બાબતોને બહુ સારી રીતે સમજી શકે છે. અને પોતાના શબ્દોમાં એને ઢાળી પણ શકે છે. આવી રચનાઓ ભાવકને એક નવી જ અનુભૂતિ કરાવી જાય છે!

આવો, લોકતંત્રના મહાપર્વને વધાવીએ...

લોકતંત્રનું મહાપર્વ આવી ગયું છે. આજ વિધાનસભાની ચૂંટણીની વિધિવત તારીખો જાહેર થતાં રાજકીય ચલણપહલ પૂરજોશમાં આરંભાઈ છે. કોણ જીતશે... કોણ હારશે એ પ્રશ્ન અલગ છે. પણ નાગરિકો પોતાના મતના અધિકારનો ઉપયોગ કરશે. એ લોકશાહીની મોટી ઘટના છે. લોકો વડે... લોકો માટે... અને લોકોથી સરકારની રચના થાય એ લોકશાહીનો પાયો છે... આગામી પાંચ વરસ ગુજરાતમાં કયા પક્ષની સરકાર બનશે અને રહેશે એ ગુજરાતના જ ૪ કરોડ ૮૦ લાખ મતદારો ૧ લી અને પમી ડિસેમ્બરે નક્કી કરશે. ૫ ૧ હજારથી વધારે બૂથ ઉપર મતદાતાઓ સરળતાથી મતદાન કરી શકે એ માટે વહીવટીતંત્ર સજ્જ છે. દેશમાં ચૂંટણીપંચ સ્વાયત સંસ્થા છે અને સમગ્ર ચૂંટણી પ્રક્રિયાનું સંચાલન અને સંકલન આ સમગ્ર પ્રક્રિયા તટસ્થ રીતે હાથ ધરાય અને સંપન્ન કરાય એવી પ્રજાની અને રાજકીય પક્ષોની અપેક્ષા છે અને સાથોસાથ પંચે પણ પોતાની પ્રતિબદ્ધતા વ્યક્ત કરતાં સોનામાં સુગંધ ભળી છે. ભારતની લોકશાહીનું આ જમાપાસું છે. અને ખેલદીલી પૂર્વક ચૂંટણી લડવાની કૌશલ્યતામાં ભારતના રાજકીય આગેવાનોમાં હોવાની લોકશાહીના પાયા અડીમ અને અકબંધ છે.

તમામ રાજકીય પક્ષો પોતપોતાના મુદ્દા લઈને મતદાતાઓને સમજાવવા આકાશ-પાતાળ એક કરશે...!! થોડાક અપવાદો બાદ કરતાં સભા - સરઘળો અને ડોર ડોર પ્રચાર દ્વારા રાજકીય મુદ્દાઓનો પ્રચાર થશે. દરેક પક્ષ પોતાનો એજન્ડા રજૂ કરશે. કે આગામી પાંચ વર્ષમાં જો તેઓ સત્તા ઉપર આવશે તો શું શું કરવા ધારે છે અને વિકાસ અને કલ્યાણના આયોજનની રૂપરેખા આપશે. પ્રજા પણ ભવિષ્યના આયોજન અને ભૂતકાળના અનુભવોની સમીક્ષા કરી

એક મન બનાવવાનો પ્રયાસ કરશે. પરંતુ કેટલાંક મતદાતાઓ નિષ્ક્રિય બનીને સમગ્ર પ્રક્રિયાથી અળથા રહે છે. આ લોકશાહી માટે યોગ્ય નથી. શાસક પક્ષ કે વિરોધ પક્ષની અયોગ્યતાની ચર્ચા કરવાનો અધિકાર મત આપનાર મતદાતાઓને જ છે. જો કોઈ પક્ષ પક્ષ કે ઉમેદવાર ને મત નહીં અપાય તો એમને ટીકા કરવાનો કે પ્રશંસા કરવાનો અધિકાર નથી. અને એટલેજ આપણે ધર્મ છે. લોકશાહીમાં મતદાન પાયાની ભૂમિકા ભજવે છે. 'વધુ મતદાન લોકશાહીની મજબૂતાઈ વધુ' વધુ મતદાન સ્પષ્ટ પરિણામ, ગુજરાતના લોકતંત્રના મહાપર્વને વધાવવા કોઈ પક્ષ જાતની લાલચ કે લોભ, ધમકી કે દબાણ વિના પવિત્ર મત આપવાનો ધર્મ દરેક નાગરિકને છે.

તંત્રીસ્થાનેથી...

વંદનીય નારી પ્રતિભાનું પુણ્ય સ્મરણ

કારતક પૂનમ હતી - વાર શુક્રવાર. મહારાજ ધર્મધ્વજ અને મહારાણી માધવીદેવીને કન્યા જન્મી. હિમાલયની તળેટીમાં એમનું રાજ્ય. કન્યાનું નામ વૃંદા રાખ્યું. રાજાએ જયોતિષીઓ તેડાવ્યા. કન્યા રૂપમાં અને ગુણમાં અદ્વિતીય હતી. જોશીઓએ કહ્યું, 'આને તો 'તુલસી' જ કહેવાય. તુલના જ ન થઈ શકે. બીજાની સાથે.' દેવર્ષિ નારદ આવ્યા, એણે કન્યાને પ્રણામ કર્યા. 'આ તો લક્ષ્મીનો અંશ છે.'

તુલસી વયસ્ક થઈ. એને પોતાનો પૂર્વજન્મ યાદ હતો. 'એ શ્રીકૃષ્ણની પ્રિય ગોપી હતી. આથી રાધાએ એને શાપ આપ્યો હતો. 'તું મનુષ્ય લોકમાં જન્મ લઈશ.' એ રીતે એ અહીં જન્મી હતી.

એણે બદરીવનમાં પ્રયાણ કર્યું. ત્યાં તપશ્ચર્યા શરૂ કરી. તપ ઉગ્ર થયું. હવે પ્રજાપિતા પ્રસન્ન થયા. પ્રગટ થયા. વરદાન માગવા કહ્યું, તુલસીએ માગ્યું. 'ભગવાન. વિષ્ણુ મને પતિરૂપે પ્રાપ્ત થાય. રાધાની હું પડેલાંની જેમ જ પ્રીતિપ્રાપ્ત બની રહું.'

બ્રહ્માજીએ કહ્યું, 'તારું વરણ શંખચૂડ સાથે નિશ્ચિત થઈ ચૂક્યું છે. આ અસુરરાજ છે. એનું પણ તારી જેવું જ છે. એ પૂર્વજન્મનો સુદામા છે. એ ગોપ હતો, શ્રીકૃષ્ણનો અંશ હતો. શ્રીકૃષ્ણને પ્રિય હતો. એને પણ રાધાનો શાપ મળ્યો હતો. એટલે આ જન્મે એ શંખચૂડ છે. ભગવતી રાધાને પ્રસન્ન કરવા, હું તને ધોડશ અક્ષર મંત્ર આપું છું.' બ્રહ્માજી એ તો વિદાય લીધી. તુલસીએ રાધાને તો પ્રસન્ન કરી લીધી.

તુલસીની તપશ્ચર્યા તો ચાલુ હતી. ત્યાં આકસ્મિત રીતે શંખચૂડ આવી ગયો. તુલસી અને શંખચૂડ પોતાના પૂર્વજન્મનો યાદ કર્યા.

ત્યાં પ્રજાપિતા બ્રહ્મા પ્રગટ થયા. અને આદેશ આપ્યો. 'તમે બંને એકાન્તમાં મળ્યાં છો, એકબીજાને અનુરૂપ છો. એટલે ગાંધર્વવિવાહ કરી લો.' આદેશ હતો, એટલે બંનેએ સ્વીકારી લીધો. તુલસીને ખબર હતી. 'શંખચૂડનો ગોલોકવાસ થાય, પછી વિષ્ણુ પોતાને વરશે.'

શંખચૂડ તુલસીની સાથે આનંદથી સમય પસાર કરતો હતો. એણે દેવોનું સામ્રાજ્ય પડાવી લીધું હતું. તેઓ દુઃખી હતા. ભગવાન શંકરે શંખચૂડ સાથે યુદ્ધ શરૂ કર્યું. યુદ્ધ ચાલુ હતું.

ભગવાન વિષ્ણુ શંખચૂડનું સ્વરૂપ લઈને, તુલસી પાસે આવ્યા. અને હાસ્યવિલાસ કરવા લાગ્યા. તુલસી તો સતી હતી. તેને ખ્યાલ આવી ગયો. વિષ્ણુ પ્રગટ થયા. તુલસીએ કહ્યું, 'તમે કપટ કેમ કર્યું?' તમને શાપ છે કે તમે શિલા થઈ જશો.' ભગવાને કહ્યું, 'તું પણ ગંદકી નદી રૂપે પ્રવાહિત થઈ જઈશ. તારો આ કેશકલાપ છોડમાં રૂપાંતરિત થઈ જશે.' વિષ્ણુ તુલસી માટે પ્રસન્ન હતા.

યુદ્ધમાં શંખચૂડનો વધ થયો. એને ગોલોકમાં પ્રવેશ મેળવ્યો. એના અસ્થિમાંથી શંખ થયો; એ ધાર્મિક વિધિમાં ઉપયોગમાં લેવાયો.

કારતક સુદ અગિયારસે શુભલગ્ન શરૂ થયા - સિંહાસન ઉપર શાલિગ્રામ અને સાથે તુલસી. બંનેનાં લગ્નવિધિ પૂનમ સુધી ચાલ્યો.

ગંગા તરફ વહેતી ગંડકી નદીને કિનારે તુલસીનું વન બન્યું - વૃંદાવન. નદી કિનારે જ શાલિગ્રામનું પ્રતિષ્ઠાપન!

અમર વારસો
ડૉ. રશ્મિકાન્ત મહેતા

ટીકા - શોખ, આદત કે સ્વભાવ ??

લોકોને કોઈની પણ ટીકા કરવાનું બહુ જ ગમતું હોય છે. પ્રશંસા કરવામાં લોકો બહુ વિચાર કરતા હોય છે પરંતુ ટીકા તો ગમે ત્યારે ગમે તેની અને ગમે ત્યાં કરવા લાગી જતા હોય છે. ટીકા આમ તો બહુ મોટો શબ્દ છે. લોકોના અંગત કે સામાજિક જીવનમાં કરાતી ટીકાઓ ઉપરાંત ટીકા કરવા માટેનું એક બીજું મોટું ક્ષેત્ર પણ ઉપલબ્ધ છે. જેમાં,

- કોઈ ફિલ્મની ટીકા ટીપ્પણ
- કોઈ મહાન વ્યક્તિના જીવન ઉપર સમીક્ષા,
- કોઈ પુસ્તક કે

કોઈ કાર્યક્રમ અથવા કોઈ અભિયાનની સફળતા કે નિષ્ફળતા અંગે સમાલોચના,

- કોઈ કૃતિ અંગે કે કોઈની વતણૂંક પરત્વે કોમેન્ટ્સ વગેરે....

આમ તો દરેક ગ્રીષ્ઠી ગ્રીષ્ઠી બાબત આપરવા જઈએ તો આ ચાટી ખૂબ જ લાંબી થઈ શકે એમ છે...

પરંતુ અમારે જે વાત કરવી છે તે એ છે કે વ્યક્તિએ કોઈની પણ ટીકા કરતી વખતે તટસ્થતા બતાવવી જોઈએ. પરંતુ આજે મોટા ભાગની સમીક્ષા કે ટીકા તે લખનારના પૂર્વ ગ્રહો , તેની માનસિકતા અને તેની

બોધિકતા ના સ્તર ઉપર આધારિત હોય છે. ટીકામાં ઘણી એવી બાબતો આવતી હોય છે કે,

- કેટલાક લોકો કરવા ખાતર ટીકા કરતા હોય છે.
- કેટલાક લોકો બીજાઓનું ધ્યાન પોતાના તરફ ખેંચવા ટીકા કરે છે,
- કેટલાકને એમ કરવામાં આનંદ આવે છે, જો કે આ આનંદ તામસી આનંદ કહેવાય..
- કેટલાક એવા હોય છે જેમને પોતાને સફળતા ન મળી હોય એવા ફિલ્ડની ટીકા કરવાનું ગમે છે અને એ રીતે કદાચ એ લોકો એ

ફિલ્ડ ઉપરની પોતાની દાગ કાઢતા હોય છે, (દ્રાક્ષ ખાટી છે...!!!!)

- કેટલાક વખત ટીકાકાર કશાક નાણાંકીય લાભની અપેક્ષાએ પણ ખરું ખોટુ લખતા હોય કે બોલતા હોય છે..
- જો કે આવા ટીકાકારોએ જેની ખૂબ જ ટીકા કરી હોય એવું કાર્ય કે પ્રવૃત્તિ તેમને પોતાને કરવાની આવે છે ત્યારે એ એમાં એવા ભરાઈ જાય છે કે પૂછો ના વાત...

એણે બદરીવનમાં પ્રયાણ કર્યું. ત્યાં તપશ્ચર્યા શરૂ કરી. તપ ઉગ્ર થયું. હવે પ્રજાપિતા પ્રસન્ન થયા. પ્રગટ થયા. વરદાન માગવા કહ્યું, તુલસીએ માગ્યું. 'ભગવાન. વિષ્ણુ મને પતિરૂપે પ્રાપ્ત થાય. રાધાની હું પડેલાંની જેમ જ પ્રીતિપ્રાપ્ત બની રહું.'

બ્રહ્માજીએ કહ્યું, 'તારું વરણ શંખચૂડ સાથે નિશ્ચિત થઈ ચૂક્યું છે. આ અસુરરાજ છે. એનું પણ તારી જેવું જ છે. એ પૂર્વજન્મનો સુદામા છે. એ ગોપ હતો, શ્રીકૃષ્ણનો અંશ હતો. શ્રીકૃષ્ણને પ્રિય હતો. એને પણ રાધાનો શાપ મળ્યો હતો. એટલે આ જન્મે એ શંખચૂડ છે. ભગવતી રાધાને પ્રસન્ન કરવા, હું તને ધોડશ અક્ષર મંત્ર આપું છું.' બ્રહ્માજી એ તો વિદાય લીધી. તુલસીએ રાધાને તો પ્રસન્ન કરી લીધી.

તુલસીની તપશ્ચર્યા તો ચાલુ હતી. ત્યાં આકસ્મિત રીતે શંખચૂડ આવી ગયો. તુલસી અને શંખચૂડ પોતાના પૂર્વજન્મનો યાદ કર્યા.

ત્યાં પ્રજાપિતા બ્રહ્મા પ્રગટ થયા. અને આદેશ આપ્યો. 'તમે બંને એકાન્તમાં મળ્યાં છો, એકબીજાને અનુરૂપ છો. એટલે ગાંધર્વવિવાહ કરી લો.' આદેશ હતો, એટલે બંનેએ સ્વીકારી લીધો. તુલસીને ખબર હતી. 'શંખચૂડનો ગોલોકવાસ થાય, પછી વિષ્ણુ પોતાને વરશે.'

શંખચૂડ તુલસીની સાથે આનંદથી સમય પસાર કરતો હતો. એણે દેવોનું સામ્રાજ્ય પડાવી લીધું હતું. તેઓ દુઃખી હતા. ભગવાન શંકરે શંખચૂડ સાથે યુદ્ધ શરૂ કર્યું. યુદ્ધ ચાલુ હતું.

ભગવાન વિષ્ણુ શંખચૂડનું સ્વરૂપ લઈને, તુલસી પાસે આવ્યા. અને હાસ્યવિલાસ કરવા લાગ્યા. તુલસી તો સતી હતી. તેને ખ્યાલ આવી ગયો. વિષ્ણુ પ્રગટ થયા. તુલસીએ કહ્યું, 'તમે કપટ કેમ કર્યું?' તમને શાપ છે કે તમે શિલા થઈ જશો.' ભગવાને કહ્યું, 'તું પણ ગંદકી નદી રૂપે પ્રવાહિત થઈ જઈશ. તારો આ કેશકલાપ છોડમાં રૂપાંતરિત થઈ જશે.' વિષ્ણુ તુલસી માટે પ્રસન્ન હતા.

યુદ્ધમાં શંખચૂડનો વધ થયો. એને ગોલોકમાં પ્રવેશ મેળવ્યો. એના અસ્થિમાંથી શંખ થયો; એ ધાર્મિક વિધિમાં ઉપયોગમાં લેવાયો.

કારતક સુદ અગિયારસે શુભલગ્ન શરૂ થયા - સિંહાસન ઉપર શાલિગ્રામ અને સાથે તુલસી. બંનેનાં લગ્નવિધિ પૂનમ સુધી ચાલ્યો.

ગંગા તરફ વહેતી ગંડકી નદીને કિનારે તુલસીનું વન બન્યું - વૃંદાવન. નદી કિનારે જ શાલિગ્રામનું પ્રતિષ્ઠાપન!

રંગ અને વ્યંગ
અનંત પટેલ

હોય તેનાં બંને પાસાંને આવરી લે. પ્રથમ તો એને જે કંઈ સારું દેખાતું હોય તે બતાવવું જોઈએ અને તે પછી જે કં નબળાઈઓ કે દોષ જનાતા હોય તેને માટે સારી ભાષામાં સૂચનો કરવાં જોઈએ.

જો ટીકાકાર તટસ્થ રહીને પોતાનું કાર્ય કરે તો જ એ જે તે કૃતિ, રચના, વ્યક્તિ કે પ્રસંગને ન્યાય અપાવી શકશે. જો કે આપણે ત્યાં ઘણા મોટા ગજના આવા ટીકાકારો હાલ કાર્યરત છે એ આપણા માટે સદભાગ્ય અને ગૌરવની વાત છે.

મો-
૯૮૯૮૮૪૦૯૦૫૩
anantpatel135@yahoo.com

આપણો સ્વાદ : પોતાનો કે ઉછીનો ?

નવરાત્રીના આ નવ દિવસ માં દરેક રાત્રિએ માણેલ વિવિધ નાસ્તાઓ અને દશેરાના ફાફડા જલેબી પછી જે શીર્ષક માં સ્વાદ શબ્દ આવે તો ચોક્કસથી એવું થાય કે વાત અહીં ખાણી પીણી ની જ થતી હશે! પણ અહીંયા વાત કઈ અલગ છે, અહીંયા આ સ્વાદ (ટેસ્ટ) આપણી જોવાની સાંભળવાની , સમજવાની ઇન્દ્રિયો વિશે છે.

બાળપણ માં હું મારા દાદા જોડે ભેસીને ટીવી જોતો, ત્યારે સ્માર્ટફોન નહતા અને દરેક રૂમમાં ટીવી પણ ન હતા એટલે આખો પરિવાર એકજ ટીવી માં અલગ અલગ સમય પર પોતાના મનપસંદ કાર્યક્રમ જોતો. બેઠક રૂમમાં રહેલ ટીવી પર શું ચાલે છે તેની

જાણ ઘરના દરેક સભ્યોને થતી. ઘણી વાર એવું બનતું કે હું કોઈ કાર્ડનું જોતો હોઉ તો મારા દાદા મારી પાસે આવેલા તે નિહાળવા બેસી જાય , ચંચળવૃત્તિના પગલે એક ચેલવ પર ઢોક આવે તો બીજી ચેલવ અને બીજી માં ઢોક આવે તો ત્રીજી એવું સહજ થઈ જતું, તેવામાં કોઈ વખત મનોરંજન સભર કાર્ડન ની જગ્યાએ મારામારી વાળું કાર્ડન લાંબા સમય સુધી નિહાળું તો મારા દાદા મને એક શબ્દ વારંવાર કહેતા બેઠા, તારો ટેસ્ટ બરાબર નથી. મને ત્યારે તેમના વાક્ય પૂરા ના સમજતા પણ આજે તે ટેસ્ટ બરાબર નથી વાળું વિશેષણ સંપૂર્ણ સમજાય છે.

માણસને સામાજિક પ્રાણી કીધું છે, તે જેવું જુએ છે , સાંભળે છે , વિચારે છે તેવું બનવા પ્રયત્ન કરે છે. પહેલાંના સમયમાં એવું હતું કે એક માણસ જ બીજા માણસ પર સારો કે ખરાબ પ્રભાવ પાડી શકતો હતો અને એટલે જ બાળપણથી માં બાપ પોતાના બાળકના મિત્રો કેવા છે તે કોની જોડે ઊઠે ભેસે છે, કોની જોડે રમવા જાય છે તેની ચિંતા કરતા, આજે માણસ બીજા માણસ જોડે આછો અને મોબાઈલ જોડે વધારે સંપર્કમાં રહે છે અને તેથીજ સ્માર્ટફોન, ચલચિત્રો, સોશિયલ મીડિયા વગેરે માણસના જીવનમાં વધુ પ્રભાવ પાડી રહ્યા છે. પહેલાંના સમયમાં બેઠક રૂમમાં રહેલ ટીવી ફિક્સ ગુજરાતી થાળી જેવું હતું જે નક્કી થયું હોય તેજ પીરસાય અને તેજ ગમાડવું

ગુજરે જે શિરે તારે જગતનો નાથ તે રહેજે, ગણ્યું જે ધ્યાન ધ્યાનએ અતિ ધ્યાન ગણી લેજે...

દુનિયાની જૂઠી વાણી વિષે જો દુઃખ વસે છે, જરાયે અંતરે આનંદ ના ઓછો થવા દેજે...

કચેરીમાંહિ કાજીનો નથી હિસાબ કોડીનો, જગતકાજી બનીને તું વહોરી ના પિડા લેજે...

જગતના કાચના ચંને ખરી વસ્તુ નહીં ભાસે, ન સારા કે નહારાની જરાયે સંગતે રહેજે...

રહેજે શાંતિ સંતોષે સદાયે નિર્મળે ચિત્તે, દિલે જે દુઃખ કે આનંદ કોઈને નહીં કહેજે...

વસે છે કોઈ ધેરી ચિત્તમાં તેને તણુ દેજે, ઘડી જાચે ભલાઈની મહાલક્ષ્મી ગણી લેજે...

રહે ઉભવત સ્વાનંદે ખરું એ સુખ માની લે, પિયે તો શ્રી પ્રભુના પ્રેમનો પ્યાલો ભરી લેજે...

કડુ વાણી સૂણે જો કોઈની, વાણી મીઠી કહેજે, પરાઈ મૂર્ખતા કાજે મુખે ના ઝેર તું લેજે...

અરે પ્રારબ્ધ તો છેલું રહે છે દૂર માગે તો, ન માગે તો દોડતું આવે ન વિશ્વાસે કદી રહેજે...

અહો શું પ્રેમમાં રાચે નહીં ત્યાં સત્ય પામે તું , અરે તું બેવફાઈથી ચડે નિંદા તણે નેજે...

લહે છે સત્ય જે સંસાર તેનાથી પરો રહેજે, અરે એ કીમિયાની જે મગા છે તે પછી કહેજે...

વફાઈ તો નથી આખી દુનિયામાં જરા દીઠી, વફાદારી બતા'વા ત્યાં નહીં કોઈ પળે જાજે...

રહી નિર્મોહી શાંતિથી રહે એ સુખ મોટું છે, જગત બાજુગરીનાં તું બંધાં છલબલ જવા દેજે....

પ્રભુના નામનાં પુષ્પો પરોવી કાવ્યમાળા તું, પ્રભુની ધ્યારી ગીવામાં પહેરાવી પ્રિતે દેજે....

કવિરાજ યચો શી છે પછી પીડા તને કાંઈ, નિજાનંદે હમેશાં બાલ મસ્તીમાં મગા લેજે...

- બાલાશંકર કંથારિયા